

ANA MIȘINA

LEIOMIOM AL LIGAMENTULUI ROTUND AL UTERULUI

*Secția ginecologie chirurgicală, IMSP Institutul Mamei și Copilului,
Chișinău, Republica Moldova*

SUMMARY

LEIOMYOMA OF THE ROUND UTERINE LIGAMENT

The author described a rather rare pathology — leiomyoma of the round ligament of the uterus. A review of the literature on the frequency, features of diagnosis and surgical treatment of leiomyomas of the round ligament of the uterus is presented.

Key words: leiomyoma • round uterine ligament • myomectomy

РЕЗЮМЕ

ЛЕЙОМИОМА КРУГЛОЙ СВЯЗКИ МАТКИ

Автором описана достаточно редкая патология – лейомиома круглой связки матки. Представлен обзор литературы по частоте, особенностям диагностики и хирургического лечения лейомиом круглой связки матки.

Ключевые слова: лейомиома • круглая связка матки • миомэктомия

INTRODUCERE

Tumorile ligamentului rotund al uterului sunt o patologie destul de rar întâlnită și în literatura anglo-saxonă sunt descrise ≈300 cazuri [1-3]. În structura neoplasmelor ligamentului rotund, leiomiomele (miome, fibroizi) ocupă primul loc [1-4]. Leiomiomele ligamentului uterin rotund (LLUR) apar în diferite porțiuni pe traiectul acestei formațiuni anatomice și se clasifică ca intraabdominale și extraabdominale (inghinale sau labiale) [1-3, 5-7].

De obicei, LLUR intraabdominale rămân asimptomatice pe parcurs îndelungat și se depistează la examen profilactic [1]. La examenul ginecologic și ultrasonografic diagnosticul diferențiat al LLUR de la leiomiomul uterin subseros și a formațiunilor ovariene solide prezintă unele dificultăți [1, 3, 8-11]. Ținând cont de raritatea relativă a acestei patologii, vă prezentăm propria noastră observație a LLUR intraabdominală din dreapta.

DESCRIEREA CAZULUI CLINIC

Pacienta de 29 ani (G2, P2) a fost spitalizată în secția ginecologie chirurgicală pentru intervenție chirurgicală planificată în legătură cu miom uterin subseros. Din anamneză se consideră bolnavă timp de ultimile 6-9 luni, când pentru prima dată au apărut dureri surde și o senzație de greutate, disconfort în regiunea suprapubiană mai mult pe dreapta. Pe parcursul ultimilor 3-5 zile durerile s-au intensificat, pentru cuparea lor a fost necesar de dublat administrarea spasmoliticelelor și analgeticelelor. Din anamneză: mensi de la 14 ani, câte 5 zile, regulate, moderate, indolore. La examenul vaginal: organele genitale externe dezvoltate corect. Colul uterin curat. Uterul mărit la 11-12 săptămâni din contul miomului uterin. Anexele nu se palpează. Eliminări vaginale – seroase. După datele examenului ultrasonografic transvaginal: uter 60x45x73 mm, M-eco 11 mm, omogen. Ovarul stâng 34x30 mm, ovarul drept 35x32

mm cu folicul 24 mm. Posterior de uter nodul miomatos 89x78 mm.

Cu anestezie generală a fost efectuată laparotomie Pfannenstiel. Miomectomie al ligamentului rotund dextra. Intraoperator s-a depistat: anexele bilaterale fără schimbări. Uterul de dimensiuni normale.

Din ligamentul rotund drept se vizualizează o tumoare dură, nodulară 9x8 cm, cu suprafața strălucitoare, puțin mobilă. S-a aplicat pensă pe picioruș și s-a înlăturat preparatul. Suturarea cu dexion. Durata operației 60 min. Hemoragia minimală. Perioada postoperatorie fără particularități. Macropreparatul înlăturat: formațiune solidă, în secțiune – de o culoare albicioasă, suprafața netedă (Fig. 1). La examenul histopatologic – leiomiom

Fig. 1. Macropreparatul tumorii ligamentului rotund înlăturate în secțiune

țesut conjunctiv și fibre musculare netede, ceea ce oferă o origine potențială pentru tumorile musculare netede, cum ar fi LLUR [12]. Principalul declanșator al dezvoltării leiomiomelor este estrogenul, iar rolul progesteronului este încă necunoscut [13].

LLUR prezintă o patologie destul de rar întâlnită și se manifestă preponderent la femeile premenopauzale de vârstă medie [5, 9, 10, 14] și destul de rar sunt descrise cazuri al apariției acestor tumori la pacientele postmenopauzale [2, 8, 12]. În același timp în literatura de specialitate sunt descrise șase cazuri de apariție a LLUR în timpul sarcinii [13, 15]. Salem Wehbe G. și coaut. (2017) au publicat un caz de LLUR la o pacientă de 40 de ani cu sindromul Mayer-Rokitansky-Küster-Hauser [16].

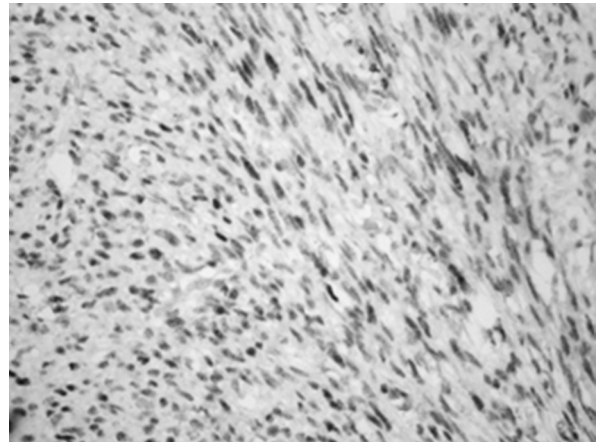
De la jumătate până la două treimi din LLUR sunt localizate extraperitoneal [2, 5, 13], și mai frecvent este întâlnită din partea dreaptă, însă până acum nu există o explicație pentru acest fenomen [1, 3, 5- 7, 10, 14]. Localizarea LLUR în regiunea intraperitoneală a ligamentului rotund stâng se întâlnește extrem de rar și în literatură este prezentat doar în cazuri unice [8, 11]. Ca excepție, Kan Ö. și coaut. (2017) au descris o variantă intermediară a LLUR care provine din segmentul extraperitoneal al ligamentului rotund al uterului din stânga și pătrunde în cavitatea abdominală prin inelul inghinal profund [9]. Ca regulă LLUR sunt prezentate ca tumori

fără mitoze și necroză. La examenul imunohistochimic: expresie citoplasmatică pozitivă (pronunțată, difuză) h-caldesmon și expresia nucleară pozitivă a receptorilor de estrogen în celulele tumorii (Fig. 2).

La examenul de control și examenul ultrasonografic – pacienta asimptomatică, date pentru recidivarea tumorii lipsesc.

DISCUȚII

Ligamentul rotund este o rămășiță a gubernaculului embrionar, care își are originea în coarnele uterine și trece prin canalul inghinal pentru a se atașa de labiile mari. Ligamentul rotund este compus în principal din

Fig. 2. Imunohistochimie: expresie pozitivă a receptorilor de estrogeni în celulele tumorii (DAB x400)

solitare, însă în literatura de specialitate se întâlnesc publicații și despre neoplasme multiple și bilaterale [1]. Dimensiunile maxime a LLUR intraperitoneale au variat de la 5 cm [8] până la 20 cm [3], iar pentru LLUR extraperitoneale acest indice a fost de la 4 până la 27.7 cm [2, 4, 15].

Simptomele legate de LLUR în marea majoritate depind de localizare, dimensiunile și viteza creșterii tumorii [1, 3, 9, 10]. În majoritatea cazurilor LLUR intraperitoneale sunt asimptomatice și se depistează incidental la examenul USG de rutină sau la intervențiile chirurgicale efectuate pentru alte maladii [1, 2]. În cazul LLUR de dimensiuni sporite principalul simptom sunt durerile pelviene cronice [3, 6, 8, 11], iar într-un șir de cazuri senzație de greutate și disconfort [2]. Durerile pelvine de scurtă durată și intensive apar în cazul complicațiilor LLUR – torziunea tumorii [10]. În cazul dimensiunilor considerabile a LLUR se determină mărirea abdomenului în volum și se apreciază formațiune palpabilă prin abdomen [3, 16]. Diagnosticul LLUR prezintă unele dificultăți, indiferent de localizarea lui [1, 5, 9, 11, 17]. Așa, în cazul localizării intraabdominale a LLUR aceste tumori sunt tractate ca formațiuni solide ale ovarului sau miome subseroase ale uterului [1, 3, 8-11]. În cazul LLUR extraperitoneale aceste formațiuni sunt tractate ca hernii inghinale ireductibile (incarcerate) sau limfadenopatii [2, 4, 5, 7, 9,

11-14, 17]. În cadrul diagnosticului diferențiat trebuie considerate și alte formațiuni tumorale a ligamentului rotund: chisturile mezoteleale, endometriome, leiomiomasarcome etc. [1, 4, 18, 19].

Într-un șir de rapoarte cu LLUR intraabdominal, markerii tumorali CA-125, CA 19-9, CEA au fost utilizați în diagnosticul preoperator, iar în majoritatea cazurilor acești indicatori se aflau în intervalul de referință [1, 6, 8, 10, 16]. Numai în publicația lui Kumari J. și coaut. (2016) s-a înregistrat o ușoară creștere a CA-125 (38,9 UI/ml) în cazul LLUR masiv intraabdominal [3].

Conform ultrasonografiei (USG), LLUR intraabdominale au fost vizualizate ca formațiuni hipocogene, eterogene, în cazuri rare cu calcificări în țesutul tumoral, localizate parametral [1, 6, 10, 11, 16]. La tomografia computerizată (TC), aceste tumori au fost definite ca formațiuni heterodense cu contururi clare [3, 6]. În cazul utilizării imagisticii prin rezonanță magnetică (IRM), LLUR au fost caracterizate ca formațiuni hipointense (în T1W și T2W) cu contururi clare, conținând un component solid, iar în unele cazuri, și o componentă chistică [1, 4, 10, 12]. Mai mult, Klingbeil KD. și coaut. (2017) au descris degenerarea chistică totală a LLUR extraperitoneal masiv care conținea 1,3 L de lichid hemoragic seros [2].

Unica metodă de tratament a LLUR este cea chirurgicală [1-17]. În cazul intervențiilor chirurgicale pentru LLUR extraabdominale se utilizează abordul inghinal și volumul optimal al intervenției se consideră excizia totală a tumorii și întărirea peretelui anterior al canalului inghinal, inclusiv cu plase sintetice pentru a preveni dezvoltarea herniilor [2, 4, 5, 7, 14, 15, 17]. În calitate de abord chirurgical pentru LLUR intraperitoneale se folosește laparotomia [1, 3, 6, 16] și în studii unice au fost aplicate tehnologiile laparoscopice [8, 10, 11]. Volumul intervenției chirurgicale depinde de vârsta pacientelor și dorința de a păstra funcția fertilă și variază de la extirparea LLUR [8-11, 16] până la combinarea cu histerectomie totală cu anexectomie bilaterală [1, 3, 6]. La examenul patomorfologic al LLUR s-au documentat tumori benigne, formate din celule fusiforme, cu focare de fibroză, hialinoză, calcificare, degenerare mixoidă și chistică, precum și absența atipiei și activitate mitotică scăzută (până la 1 mitoză/50 HPF și Ki-67<1%) [1-6, 8, 10, 13-17]. Fenotipul imunohistochimic al LLUR a fost caracterizat prin expresia pozitivă în țesuturile tumorale pentru actina musculară netedă [1, 7, 13], desmină [1, 13, 17] și o reacție negativă pentru S-100 [13] și CD-34 [7]. Transformarea LLUR în leiomiosarcom este un fenomen extrem de rar, iar în literatură au fost descrise două observații [18, 19]. La evaluarea rezultatelor pe termen lung după tratamentul chirurgical al LLUR, nu au fost înregistrate recidive tumorale [1, 3, 7, 17].

CONCLUZII

Leiomiomele ligamentului rotund al uterului se referă la patologie orfană și prezintă anumite dificultăți pen-

tru diagnosticul preoperator corect. Înlăturarea chirurgicală a leiomiomului ligamentului rotund al uterului este metoda de elecție în tratamentul acestei patologii.

BIBLIOGRAFIE

1. Tympa A, Grigoriadis C, Terzakis E, Goudeli C, Melemeni A. Leiomyoma of the uterine round ligament: A case report. *Exp Ther Med.* 2021;22(5):1285.
2. Klingbeil KD, Polcari AM, Azab B, Franceschi D. Large, extra-abdominal leiomyoma of the round ligament with carneous degeneration. *BMJ Case Rep.* 2017;2017:bcr2017222454.
3. Kumari J, Pankaj S, Kumari S, Kumari S, Kumari A, Nazneen S, Kumari A, Choudhary V. A large leiomyoma of round ligament of uterus presenting as ovarian tumor: a rare case report. *Indian J Gynecol Oncolog.* 2016;14:61.
4. Christodoulou IM, Angelopoulos A, Siaperas P, Ioannidis A, Skarpas A, Tellos A, Velimezis G, Karanikas I. Leiomyoma of the round ligament of the uterus mimicking inguinal hernia. *Case Rep Surg.* 2018;2018:6702494.
5. Ali SM, Malik KA, Al-Qadhi H, Shafiq M. Leiomyoma of the round ligament of the uterus: Case report and review of literature. *Sultan Qaboos Univ Med J.* 2012;12(3):357-9.
6. Bhatti D, Mandrelle K, Chander A. Leiomyoma of the round ligament in a postmenopausal woman: A rare case report. *Int J Gynaecol Obstet.* 2022;156(3):585-586.
7. Colak E, Ozlem N, Kesmer S, Yildirim K. A rare inguinal mass: Round ligament leiomyoma. *Int J Surg Case Rep.* 2013;4(7):577-8.
8. Chang TM, Tsui KH, Cheng JT, Liou WS, Yen MS, Wang PH. Chronic pelvic pain secondary to leiomyoma of the round ligament. *Taiwan J Obstet Gynecol.* 2013;52(1):135-6.
9. Kan Ö, Sükür YE, Aytac R. Extraperitoneal leiomyoma of the round ligament of the uterus mimicking adnexal mass. *J Obstet Gynaecol.* 2017;37(2):257-258.
10. Kaya C, Alay İ, Babayeva G, Güraslan H, Ekin M, Yaşar L. Laparoscopic management of a torsioned round ligament fibroid. *Oman Med J.* 2018;33(5):441-443.
11. Kypriotis K, Kathopoulos N, Tsiriva M, Zacharakis D, Chatzipapas I, Protopapas A. Leiomyoma originating from left round ligament presents as symptomatic inguinal hernia. *Clin Case Rep.* 2021;9(7):e04445.
12. Deol M, Arleo EK. Round ligament leiomyoma: a rare manifestation of a common entity. *Clin Imaging.* 2017;42:34-36.
13. Bedir R, Yılmaz R, Şehitoğlu İ, Yurdakul C. Round ligament leiomyoma developing during pregnancy: A case report and literature review. *Iran J Pathol.* 2016;11(3):261-264.

14. Efthimiadis C, Ioannidis A, Grigoriou M, Kofina K, Gerasimidou D. Leiomyoma of round ligament mimicking an incarcerated inguinal hernia-report of a rare case. *J Surg Case Rep.* 2017;2017(11):rjx237.
15. Kelly EG, Babiker M, Meshkat B, Beggan C, Leen E, Keeling P. An unusual finding in the inguinal canal of a 26-week pregnant patient. *Hernia.* 2013;17(4):537-40.
16. Salem Wehbe G, Bitar R, Zreik T, Samaha M, Walter C, Sleiman Z. Intra-peritoneal leiomyoma of the round ligament in a patient with Mayer-Rokitansky-Küster-Hauser (MRKH) syndrome. *Facts Views Vis Obgyn.* 2016;8(4):233-235.
17. Najjar M, Mandel M. Round ligament leiomyoma presenting as an incarcerated inguinal hernia: Case report and review of the literature. *Case Rep Surg.* 2016;2016:9380212.
18. Kaba M, Tokmak A, Timur H, Özdal B, Şirvan L, Güngör T. A rare case of leiomyosarcoma originating from the left round ligament of the uterus. *J Exp Ther Oncol.* 2016;11(3):237-240.
19. Kirkham JC, Nero CJ, Tambouret RH, Yoon SS. Leiomyoma and leiomyosarcoma arising from the round ligament of the uterus. *J Am Coll Surg.* 2008;207(3):452.